

ඉපයීමේ වැදගත්කම

මිනිසා තම ජීවිතයට අවශ්‍ය දේපල රැස් කිරීම ඉස්ලාමීය දෘෂ්ටි කෝණයෙන් වැදගත් තැනක් ගනියි. තම අවශ්‍යතා තමාට ම සපුරා ගත හැකි ය. වෙනත් කෙනකුගෙන් යැපීම ඉස්ලාමීය දෘෂ්ටිමය අනුච්ඡාදන පහත් ක්‍රියාවකි.

එක් වරක් නබි (සල්) තුමා යම් පුද්ගලයකුගේ වැදගත් ලක්ෂණ කිහිපයක් ඉදිරිපත් කළේ ය. එවිට ම සහාබාවරුන් කිහිපදෙනෙක් “අල්ලාහ්ගේ දූතයාණෙනි, ඔහු අප සමග දීර්ඝ දුරක් ගමන් කළේ ය. අපි එක්තරා තැනක නවාතැන් ගත්තෙමු. ඔහු නැවත ගමන ආරම්භ කරන තෙක් සලාතයේ යෙදී සිටියේ ය. ගමනාරම්භයේ සිට නැවත නවාතැන් ගන්නා තෙක් දික්ර කරමින් සිටියේ ය.” යැයි කීවෝ ය. “ඔහු ගමන් කළ ඔටුවාට කෑම සපයා ඔහුට ආහාර පිළියෙල කළේ කවු ද?” යැයි නබි (සල්) තුමා ඇසුවේ ය. එවිට “අපි ඔක්කෝම” යැයි පිළිතුරු දුන්නෝ ය. “එසේ නම් ඔබ ඔහුට වඩා වැදගත් අය වෙති.” යැයි කීවේ ය. (අදබුද් දූන්යා වද්දින් - ඉමාම් මාවර්දී)
මෙම සිද්ධිය අන් අයගෙන් යැපෙන පුද්ගලයින්ට වඩා තම ඉපයීමෙන් ජීවත් වන පුද්ගලයින් ශ්‍රේෂ්ඨ බව සාක්ෂි දරයි.

අල්ලාහ්ගේ උතුම් ම නිර්මාණය මිනිසා ය. ඔහු අනුන්ගේ ඉපයීම මත යැපෙන විට ඔහුගේ ගෞරවය අඩු වෙයි. සිඟමන් යැදීම පිළිබඳ ව ඉස්ලාම් තරයේ අවවාද කරනුයේ මේ නිසා ය.

නබි (සල්) තුමා “කෙනෙක් නොකඩවා සිඟමන් යැදීමේ නිරත වෙයි නම් කියමා දවසේ ඔහු මුහුණේ මස් පිඬු නොමැති ව එන්නේ ය.” යැයි පැවසුවේ ය. (බුහාරි මුස්ලිම්) එක් වරක් නබි (සල්) තුමා නොකඩවා වැඩ කිරීම නිසා රළු වී ඇති කම්කරුවකුගේ අත බොහෝ වේලාවක් අල්ලා ගෙන සිටියේ ය. මෙම සිද්ධිය දුටු අය විමතියට පත් වූ විට නබි (සල්) තුමා “නිශ්චිතව ම අල්ලාහ් ඊමානය ඇති කම්කරුවා (රැකියාවක් කරන පුද්ගලයා) ට ඇලුම් කරයි” යැයි පැවසුවේ ය. (තබරානි)

ඉපයීම ඉස්ලාමයට අනුව විවිධ හේතු මත වැදගත් වේ.

01. ඉපයීම අල්ලාහ්ගේ ආනිශංස (දායද) ලබා ගැනීමට දරන වැයමකි.

මිනිසාගේ ජීවිතයට අවශ්‍ය සියලු දේ මෙම මහ පොළවෙහි තබා ඇත. මේ ගැන අල්ලාහ් මෙසේ පවසයි.

“(මිනිසුනේ) නියත වශයෙන් ම අපි මෙම මහ පොළවේ ඔබට සියලු පහසුකම් ලබා දී ඔබට ජීවත් වීමට අවශ්‍ය සියලු සාධක බිහි කර ඇත්තෙමු.

(ඒ නමුත්) ඔබ තුනි පුද කරන්නේ ඉතාමත් අල්ප වශයෙනි.”(7:10)

අපි භූමිය දිග හැර එහි නොසෙල්වෙන කඳු බිහි කළෙමු. සියලුම තෘණ වර්ග (ඒවාට)සුදුසු පරිදි පැල කළෙමු. ඔබලාට සහ ඔබ ආහාර දී ඇති දැඩි නොකරන අහසේ සහ පොළවේ ජීවත් වන ජීවීන්ටත් ජීවත් වීමට අවශ්‍ය දේ අපි ම එහි බිහි කළෙමු. (15:19:-20)

මේ ලෙස අල්ලාහ් මිනිසා වෙනුවෙන් මැවූ මහ පොළොව මත විසිරී ඇති ජීවත් වීමට මිනිසාට අවශ්‍ය දෑ අල්ලාහ්ගේ දායද වෙයි. ඒවා ලබා ගැනීමට මිනිසා උත්සාහ කළොත් ඕස ඒවා මිනිසා වෙත නො එයි. එම නිසා ඒවා සොයා යන ලෙස මිනිසාට උපදෙස් දෙයි. අල් කුර්ආනය “මහ පොළොව ඔබට (ජීවත් වීමට) පහසු ලෙස සකසා දුන්නේ ඔහු යි. එම නිසා සෑම දිශාවකටම ගොස් ඔහු ලබා දී ඇති දායද භුක්ති විඳින්න.” (67:15)

“(ජුම්ආ) සලාතයෙන් පසු භූමියේ විසිර ගොස් අල්ලාහ්ගේ දායද සොයා ලබා ගන්න” (62:10)

මේ අනුව ඉපයීම යනු අල්ලාහ් ගේ ආනිශංස දායද සොයා යන උත්සාහයකි.

2. ඉපයීම මුස්ලිම් කෙනකුගේ අනිවාර්ය ක්‍රියාවකි.

★ මෙ දෙස දෙයාකාරයකට බැලිය හැකි ය.

කුමක් හෝ නොමැති ව අනිවාර්ය ක්‍රියාවක් සම්පූර්ණ නොවේ ද එය ඉටු කිරීම ද අනිවාර්ය ක්‍රියාවක් යන ඉස්ලාමීය ජරීආ නීතිය අනුව, ඉස්ලාම් අනිවාර්ය කර ඇති වගකීම් වලින් සමහරක් ඔවුන්ගේ (ධනය) දේපල හා සම්බන්ධ වේ.උද:- සකාත්, හජ්, පවුල් නඩත්තු කිරීම වැනි දේ ඉටු කිරීමට දේපල ධනය අවශ්‍ය නිසා ඒවා සෙවීම ද අනිවාර්ය වෙයි.

ෆික්හ් කෙෂ්ත්‍රයේ විද්වතුන් අල්ලාහ්ගේ නියෝග (වගකීම්) අනිවාර්ය ක්‍රියා හඳුන්වන බවට විශ්වාස කරයි. මොවුන්ගේ විශ්ලේෂණය අනුව “ අල්ලාහ්ගේ ආනිශංස (දායද) සොයාගොස් ලබාගන්න” (62:10) යන දේව නියෝගය ඉපයීම (වගකීමක්) අනිවාර්ය ක්‍රියාවක් බවට පත් කරයි.

03. ඉපයීම ඉස්ලාමයේ එක් යාඥාවකි.

මුස්ලිම්වරයෙකු ඉස්ලාමීය මග පෙන්වීමට අනුව ඕනෑම ක්‍රියාවක් කිරීම යාඥාවක් වනු ඇත. එම නිසා ඉපයීම ද මෙම මග පෙන්වීමට අනුව කිරීමේ දී යාඥාවක් වනු ඇත. ඒ අනුව නබි (සල්) තුමා

“යම් කෙනෙක් හලාල් වූ ඉපයීමක යෙදී වෙහෙස වූ තත්වයෙන් රාත්‍රිය ගත කරන්නේ ද ඔහුගේ පව් සියල්ලට ම සමාව ලැබෙනු ඇත”. යැයි පැවසීය (ඉබ්නුමාජා)

ඉස්ලාම් ඉපයීම ද යාඥාවක් ලෙස සලකන නිසා රැකියාවල නියුතු (උපයන) අයට ප්‍රධාන සලාතවල කුඩා සුරා පාරායනය කිරීමට අවකාශ ලබා දී ඇත.

අල් කුර්ආනය මෙසේ පවසයි.

“එම නිසා (ඔබ රාත්‍රියේ සලාත ඉටු කළොත්) කුර්ආනය හැකිතාක් දුරට පාරායනය කරන්න. ඔබ අතර ගිලන් වූවන් සිටිය හැකි බව ත් තවත් සමහරෙක් අල්ලාහ්ගේ ආනිශංස නොහොත් ධනය සෙවීමට පොළවේ සෑම දිශාවකට ම (කොටසකට ම) යාමට සිදුවිය හැකි නිසාත් තවත් සමහරෙක් අල්ලාහ්ගේ මාර්ගයේ සටන් වැදීමට යාමට සිදුවිය හැකි බවත් ඔහු මනාව දන සිටියි. ඒ නිසා ඔබගේ (නිදහස් කාලයට ගැලපෙන අවකාශ ලැබෙන පරිදි අඩුවෙන් හෝ වැඩියෙන්) ඔබට පහසු ප්‍රමාණයක් පාරායනය කරන්න” (73:20)

ඉපයීම යාඥාවක් ලෙස සැලකීමට නම් ඉස්ලාමයේ අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රියාවන් මෙසේ ය.

01. පිරිසිදු චේතනාව
02. මූලික වතාවත් වලට පටහැනි නොවීම
03. ඡරීආ නීති කඩ නොවීම

ඉපයීමට අදාළ ඡරිආ නීති රීති පහත දැක්වෙයි.

- 01. හරාම් වූ දෑ අඩංගු භාණ්ඩයක් නොවිය යුතු ය.
(උදා:- මද්‍යසාර, උගුරුමස්, සොරකම් කරන ලද භාණ්ඩ)
- 02. හරාම් වූ ක්‍රියා මඟින් ලබා ගත් දෙයක් නොවිය යුතු ය.
(උදා:- සොරකම, පොළිය හා අල්ලස්)
- 03. ජනතාවට හිරිහැරයක් හෝ රැවටීමක් වන දෙයක් නොවිය යුතු ය.
(උදා:- සඟවා තැබීම, මිශ්‍ර කිරීම, පොරොන්දු කඩ කිරීම වැනි දේ හැර)
- 04. පොදු නීති උල්ලංඝනය කිරීමේ ක්‍රියාවක් නොවිය යුතුය.
(උදා:- කඳ කඩ, භාණ්ඩ පැන්නීම)
- 05. යහපත් සාරධර්ම වලට පටහැනි නොවිය යුතු ය.
(උදා:- බොරු, තණ්හාව, වංචා, ආත්මාර්ථකාමීත්වය)

මේ දක්වා අධ්‍යයනය කළ කරුණු තුළින් ඉස්ලාම්, ඉපයීමට ලබා දී ඇති ප්‍රමුඛත්වය අවබෝධ කර ගත්තෙමු. නමුත් සමහරෙක් රැකියාවක් නොකර නිරුත්සාහයෙන් නිකරුණේ කාලය ගත කරමින් සිටිනවා දැකිය හැක. මෙලෙස සිටීමට හේතු තුනක් ඉමාම් මාවර්ති තුමා පෙන්වා දෙයි.

01. කම්මැලිකම :-

ඉස්ලාම් කම්මැලිකම පිළිකල් කරයි. කම්මැලියා සැම විට ම දුප්පත් කමින් පෙළෙන පුද්ගලයෙක් වශයෙන් සිටියි. මෙය නබි (සල්) තුමා පිළිකල් කළ අතර කම්මැලිකමෙන් ආරක්ෂා වීම සඳහා අල්ලාහ් ගෙන් මේ ප්‍රාර්ථනා කළේ ය.

“යා අල්ලාහ් ! කම්මැලිකමෙන් සහ නොහැකියාවෙන් මා බේරා දෙනු මැන.”

එමෙන් ම එතුමන් තම උම්මත් (අනුගාමිකයින්) අළුයම අවදි වී ක්‍රියාශීලී ව කටයුතු කළ යුතු ය යන්න සඳහා “ යා අල්ලාහ් මගේ උම්මත් (අනුගාමිකයින්) ට නුඹ අළුයම් කාලයේ දී බරකත් කරනු මැන.” ලෙස ප්‍රාර්ථනා කළේ ය. ඒ නිසා කම්මැලිකම හේතුවෙන් උපයන්නේ (රැකියාවක් කරන්නේ) නැතිව සිටීම ඉස්ලාමයට පටහැනි වේ.

02. තවක්කුල් පිළිබඳ වූ වැරදි මතය

තවක්කුල් යනු අල්ලාහ් පිළිගන්නා ඊමානය හා සම්බන්ධ ක්‍රියාවකි. අප පූර්ණ උත්සාහයෙන් යම් ක්‍රියාවක නිරත වී එහි අවසාන ප්‍රතිඵලය අල්ලාහ් වෙත පැවරීම තවක්කුල් නම් වෙයි. එහෙත් සමහරු මෙය වැරදි ලෙස වටහා ගෙන ඉපයීමට උත්සහ නොකර අල්ලාහ් වෙත පවරති. මෙය ඔවුන් තවක්කුල් ලෙස අවබෝධ කරගෙන සිටියත්, මෙය ඉස්ලාමය පිළිගත් ක්‍රියාව නොවේ.

03. අල්පේව්ව පැවතුම් හා ලද දෙයින් තෘප්තිමත් වීම:-

සමහරු ලෝකීය ආශාවන් වලට බියෙන් අධික ලෙස ඉපයීමෙන් වැලකී සිටිති. තමන්ට ලැබෙන සුළු ආදායම ප්‍රමාණවත් යැයි තෘප්තිමත් වෙති. මෙය ඉස්ලාම් ධර්මය පිළිගත් දෙයකි.

නබි (සල්) තුමා පැවසුවා යැයි අබුදර්ද (රළු) ප්‍රකාශ කරයි. “සෑම දිනක ම සූර්යයා උදවීමත් සමග මලායිකාවරු දෙදෙනකු සූර්යයාගේ දෙපැත්තේ හිඳ ආමන්ත්‍රණය කරති. මිනිසුන් හා ජීවවරු හැර අනෙකුත් සියලු දෑ එය ශ්‍රවණය කරයි.”

“මිනිසුන් ඔබගේ දෙවියන් වෙත යන්න. අධික ව ලැබී රැවටීමට ලක් වනවාට වඩා අල්ප ව ලැබී එයින් හිත තෘප්තිමත් වීම යහපත් වේ”.

ඉස්ලාමීය ඉතිහාසය තුළ සහාබාවරු තම ධනය හා වස්තුව තුළින් අධික ලෙස යහපත් ප්‍රතිඵල අත් කර ගත්හ. අබුබක්කර් (රළු), කදීජා (රළු), උස්මාන් (රළු) අබ්දුර් රත්මාන් බින් අවුෆ් (රළු) යන අය ඒ සඳහා කදිම නිදසුන් ය.

මේ පිරිස කරන පින් දහම් දුටු අනෙකුත් සහාබාවරු නබිතුමා වෙත ගොස් ‘ අල්ලාහ් ගේ දූතයාණනි ! ධනවතුන් අප අභිබවා යති යනුවෙන් පැමිණිලි කළෝ ය. එනිසා අප ඉස්ලාමීය මග පෙන්වීම් උගෙන උත්සාහවත්තව උපයා යහමගහි විශදම් කරමු.

අභ්‍යාස

01. ඉස්ලාමයේ ඉපයීම වැදගත් වීමට හේතු වූ කරුණු පැහැදිලි කරන්න.
02. ඉපයීම යාඥාවක් බවට පත්වීමට නම් අනුගමනය කළ යුතු ඉස්ලාමීය මග පෙන්වීම් මොනවාද ?
03. ඉපයීමේ දී අවධානය යොමු කළ යුතු ඡරිආ නීති රීති මොනවා ද?
04. ජනතාව ඉපයීමට උත්සුක නොවීමට හේතු ලෙස ඉමාම් මාවර්නකි සඳහන් කරන කරුණු මොනවා ද?